

D. BABIĆ, *Korida I* (1986), suha igla i bakropis

risanje i slikanje u Münchenu (1908 — 10). Polazi privatnu školu prof. T. Krizmana, potom studira na Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt (1918 — 20) u Zagrebu. Član »Djela«, društva za promicanje umjetničkoga obrta. Radila je keramiku uporabne namjene s narodnim motivima a zajedno s kiparicom M. Wood figure u narodnim nošnjama; slikala je po uzorima narodne ornamentike na porculanskim vazama, kutijicama, šalicama. Dvadesetih godina upozorila je na važnost lončarstva kao nove grane umjetničkoga obrta u nas. Izlagala na izložbi Krizmanove škole u Zagrebu 1912/13, Međunarodnoj izložbi dekorativne umjetnosti u Parizu 1925, izložbi »Djela« u Zagrebu 1927. — Krajem 30-ih godina odlazi u Argentinu, gdje je od 1949. radila u tvornici umjetničke keramike u Buenos Airesu. Dekorirala je vaze i pladnjeve.

LIT.: A. Jiroušek, Izložba »Djela«, društva za promicanje umjetničkog obrta, Obzor, 1927, 133. — M. Baričević, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986, str. 35—38. Ma. B.

BABIĆ, Ljubo, slikar i povjesničar umjetnosti (Jastrebarsko, 14. VI. 1890 — Zagreb, 14. V. 1974). Polazio je Privremenu višu školu za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu 1908 — 10 (M. Cl. Crnčić). Školovanje nastavlja na Akademiji u Münchenu, najprije u crtačkoj klasi A. Janka 1910/11, potom u slikarskoj klasi za komponiranje F. v. Stucka 1911/12 u kojoj je i diplomirao 1913. U Münchenu je slušao predavanja iz povijesti umjetnosti F. Burgera, a završio tečaj umj. anatomije na Medicinskom fakultetu, upoznao se s inscenacijom na Künstlertheateru. U Parizu boravi i studira 1913/14. Nakon izbijanja I. svj. rata vraća se u Zagreb. Otvorio je 1915. u svom ateljeu »Moderna slikarsku školu«, a 1916. postaje profesorom na Privremenoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt. Djelovao je četrdeset pet godina kroz sve njezine mijene do Akademije likovnih umjetnosti, na kojoj je umirovljen 1961. Diplomirao je povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1932. Bio je član JAZU.

B. je bio enciklopedijska ličnost čija važnost nadilazi slikarstvo i koja pripada kulturnoj povijesti. Uz slikanje i pedagoški rad bavio se scenografijom, kritikom i teorijom, književnom i putopisnom prozom, organizacijom lik. života, muzeologijom i grafičkim oblikovanjem. Njegovi slikarski počeci obilježeni su B. Čikošem-Sesijom i M. Cl. Crnčićem. Bio im je suradnik još kao polaznik Škole — Čikošu u ilustriranju Kranjčevićevih *Pjesama* (1908) a Crnčiću slikajući desno krilo velike panorame *Pogled s Plasa* (1909). Za izložbu te slike 1910. radi i plakat. Početno mu je razdoblje u znaku suprotnih utjecaja: kromatike »šarene zagrebačke škole« i simbolističkoga kolorističkog sklada, pejzažne deskripcije i antinaturalizma mitološko-biblijskih kompozicija. Spomenutu podvojenost razrješuje susret s Meštrovićem i nastojanjima grupe »Medulić«. B. prihvaća politiziranu ikonografiju, nacionalnu angažiranost i »monumentalizam« oblika. Izlaže s »Medulićem« 1910. u Zagrebu, sudjeluje s Meštrovićevim krugom na Međunarodnoj izložbi 1911. u Rimu, a *Udovicama* pobuđuje pažnju na izložbi Secesije u Beču; one su središnji motiv na njegovoj izložbi 1913. u Zagrebu kojom zaključuje svoje Münchensko školovanje. Stilsku i tematsku tendenciju pokazuju ilustracije nar. pripovjedaka i *Slavenskih legendi* V. Nazora. Istodobno slika portrete i pejzaže bez određenijega stilskoga htijenja, kao potvrda svladanoga zanata. Uskoro, po dolasku u Zagreb, u tjeskobnoj atmosferi rata, probija Babićeva individualnost. Njegovo dramatsko osjećanje svijeta i novo iskustvo slikarstva poslije Münchena i

Pariza ne mogu se više izraziti dekorativnom secesijskom poetikom, naglašenim crtežom i stiliziranim oblicima u plitkom prostoru slike. U njegov izraz prodire svjetlo, gotovo barokni luminizam, koji u sintezi s bojom postaje sugestivno izražajan. Slike mu postaju pune unutrašnje napetosti; iz linearnosti secesije razvija se Babićevo stvaralaštvo do posve osobnoga oblika ekspresionizma. Nose ga novi motivi: glazba (*Glasovirač*, 1916), zastave (*Crna zastava*, 1916), sakralni sadržaji (*Golgota*, 1916), viđenja prirode (*Oblaci*, 1916), portreti M. Krleže i autoportreti. Popularna ekspresionistička tema grada i mase ima u njemu neobičnoga tumača (*Izgradnja*, 1919; *Crveni stjegovi*, 1919). Poslije boravka u Parizu 1919. i putovanja Španjolskom 1920, na kojemu nastaje jedinstveni ciklus akvarela, slika se postupno objektivizira (*Utakmica*, 1924). Javljaju se motivi mrtve prirode, posebno cvijeća. Forma zadobiva unutrašnje ustrojstvo, zatim se paleta rasvjetljava i otvara (*Hrvatski seljak*, 1926; *Pred izlogom cvjećarne*, 1929). S četvrtim desetljećem ustaljuje se B. u kolorizmu i realizmu, od kojih većih stilskih pomaka više neće biti. Na početku tridesetih godina rukopis je još vangoghovski uznemiren (dalmatinski pejzaži), pri kraju je to miran, sintetiziran pikturalni oblik. Problemizira svoje slikarstvo razmišljanjima o »našem izrazu«, o zasnivanju moguće kulturno i duhovno utemeljene likovne posebnosti. Slika krajolike S i J Hrvatske, istražuje regionalne specifičnosti ali bez konačnog rezultata. Premda nije uspio izraziti cjelovitu teoriju, ostale su slike — pejzaži kao domoljubne pjesme ljepotama zagrebačke okolice (ciklus *Moj rodni kraj*), Mrežnice, Like, Dalmacije, te studije seljaka i nar. nošnji kao prepoznavanje likovne vrijednosti pučkoga stvaralaštva. To su bili motivi samostalne izložbe 1938. u Zagrebu i nastupa na Bijenalu u Veneciji u novosagrađenom paviljonu Jugoslavije. Poslije

LJ. BABIĆ, *Crveni stjegovi*. Zagreb, Moderna galerija

